

тільності; у довгостроковій перспективі – перевести ремонтний молодняк на стійлове утримання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. World Health Organisation (WHO). Report of the WHO Informal Meeting on use of triclabendazole in fascioliasis control. World Health Organization. 2007. URL: http://www.who.int/neglected_diseases/preventive_chemotherapy/WHO_CDS_NTD_PCT_2007.1.pdf
2. Найпоширеніші інвазійні хвороби свійських тварин в Україні / Ю. Ю. Довгій та ін. Житомир: Полісся, 2012. 272 с.
3. Bennett R., Ijpelaar J. Updated estimates of the costs associated with thirty-four endemic livestock diseases in Great Britain: A note. Journal of Agricultural Economics. 2005. Vol. 56. P. 135–144. Doi:<https://doi.org/10.1111/j.1477-9552.2005.tb00126.x>
4. McCann C. M., Baylis M., Williams D. J. L. The development of linear regression models using environmental variables to explain the spatial distribution of *Fasciola hepatica* infection in dairy herds in England and Wales. International Journal for Parasitology. 2010. Vol. 40. P. 1021–1028. Doi:<https://doi.org/10.1016/j.ijpara.2010.02.009>
5. Куляба О., Стибель В., Гутий Б. Вплив клозаверму а та катозалу на антиоксидантний статус організму корів за експериментального фасціольозу, сенсibilізованих атипovими мікобактеріями. *НВ ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнологій*. Сер.: Ветеринарні науки. 2016. Т. 18, № 2 (66). С. 96–99. Doi:<https://doi.org/10.15421/nvlvet6621>
6. Пепко В. О., Жигалюк С. В., Сачук Р. Н., Гулик І. Т. Гельмінтофауна диких копитних тварин: екологія, видовий склад, поширення (оглядова стаття). *Ветеринарна біотехнологія*. 2017. № 30. С. 183–195.
7. Коваленко Л. М., Коваленко О. І. Вплив природно-кліматичних факторів на інтенсивність епізоотичного процесу збудників гельмінтозів жуйних тварин. *Вісник ШНАУ*. 2017. Вип. 1 (40). С. 119–123.
8. Березовський А. В., Грицик О. Б. Епізоотичний процес за фасціольозу великої рогатої худоби в Рівненській області. *Вісник ШНАУ*. Сер. «Ветеринарна медицина». 2016. Вип. 6 (38). С. 169–171.

УДК 619:616.995.1328::636.4

СНІГУР О.С., магістрант

Науковий керівник – АВРАМЕНКО Н.В., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

parazutologiya@ukr.net

КОМПЛЕКСНЕ ЛІКУВАННЯ СВИНЕЙ ЗА АСКАРОЗУ

Розвиток свиначства має велике значення у формуванні м'ясного балансу країни. Його розвиток порушується за паразитарних хвороб свиней. На сьогодні накопичений великий досвід у лікуванні цих тварин. Вивчене комплексне лікування свиней на базі ТОВ «ДСМ господар». Досліджена ефективність бровальзен емульсії та її комплексу з настоем трави полиню. Виявлений кращий прояв комплексу. Це було підтверджено клінічними та лабораторними дослідженнями.

Ключові слова: поросята, аскароз, бровальзен емульсія, настій трави полиню, екстенсивність та інтенсивність інвазії, екстенс- та інтенсеефективність препаратів.

Наукою і практикою накопичено великий досвід застосування антигельмінтиків у тваринництві. Більшість із них володіють ефективністю проти обмеженої групи збудників чи паразитів [1-3]. Це змушує використовувати з лікувально-профілактичною метою декілька препаратів. Усі вони далеко не бездоганні в екологічному відношенні. Тому виникає необхідність у експериментальному дослідженні впливу широкоспектрових сполук. Заслужують на увагу похідні бензimidазолу у сучасній лікарській формі. Зокрема, це бровальзен емульсія [4-6]. Її вплив має посилюватись за комбінації з рослинними препаратами. Із останніх заслуговує на увагу настій трави полиню [6,7].

Метою досліджень було: вивчення комплексного лікування свиней за аскарозу у ТОВ «ДСМ Господар». Розгляд антигельмінтної ефективності бровальзен емульсії та настою трави полиню.

Об'єкт дослідження: аскароз свиней ТОВ «ДСМ Господар» с. Дрозди Білоцерківського району Київської області.

Матеріал досліджень – фекалії та кров хворих на кишкові нематодози поросят.

Розглядали десять поросят аналогів 4-5-ти місячного віку, спонтанно уражених аскаридами. Вони і мали клінічні ознаки аскарозу, відставали в рості та розвитку. У фекаліях поросят виявили яйця аскаридів. Було створено дві експериментальні групи по п'ять голів у кожній.

Тваринам першої групи задавали всередину з кормом бровальзен емульсією груповим методом. Препарат використовували одноразово у дозі 1,3 мл на 10 кг маси тіла.

Бровальзен емульсія це антигельмінтик широкого спектру з групи бензimidазолів. Вона спричинює загибель багатьох збудників, зокрема аскаридів. Гальмує білковий синтез паразита, що порушує надходження і внутрішньоклітинне транспортування поживних речовин. Змінює обмін субстратів: аденозинтрифосфornoї кислоти і глюкози. Знижує мітохондріальні реакції, шляхом гальмування фумаратредуктази. Складні біохімічні реакції виключають життєздатність збудника.

Поросятam 2 групи протягом семи днів з комбікормом задавали настій трави полиню. Його готували згідно технології у співвідношенні 1:10. Дозували по 5 мл на кг маси тіла. Після цього згодовували бровальзен емульсією подібно першій групі.

Полин гіркий – рослина з різноманітними властивостями. Її біологічно-активні сполуки проявляють позитивний вплив на організм. Володіють протизапальним, імуностимулюючим впливом, загоюють ушкоджені слизові оболонки кишечника. Регулюють стан печінки, підшлункової залози, центральної нервової системи тощо. Відома за часів Гіпократa та Авіценни як ліки проти паразитарної дії [6,7].

За тваринами спостерігали протягом тридцяти днів. Проводили дослідження загального стану, згідно загальноприйнятих методик. Лабораторно вивчали індивідуально відібрані проби фекалій комбінованим методом Фюлеборна. Мікроскопію проводили на 5-й, 10-й та 30-й дні. Визначали інтенсивність та екстенсивність ураження. Розраховували екстенс- та інтенсефективність препаратів.

У результаті виявили вищий терапевтичний ефект за комплексного лікування поросят. Так, вже на п'ятий день у другій групі ураженою аскаридами залишилась лише одна голова. Екстенсивність інвазії дорівнювала 20%, із значно зменшеною інтенсивністю. Цей показник у поросят першої групи був гіршим.

На десятий день спостереження тварини другої групи були оздоровлені від гельмінтозу. Екстенс та інтенсефективність препарату становила 100%. У першій групі на цей час хворою залишилась одна голова. Показники ефективності дорівнювали 80%.

Через 30 днів, по закінченні досліду, збереглась тенденція до оздоровлення поросят. При чому у тварин другої групи виявили збільшення маси тіла. Вони вже не мали ознак хвороби та мали адекватну поведінку. У всіх дослідних тварин температура, дихання та серцебиття були у межах норми.

Проведений експеримент засвідчив раціональність комплексного лікування. Вплив бровальзен емульсії посилюється за використання разом із настоем трави полиню.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Біла І.Д. Паразитоценози свиней в індивідуальних господарствах. Міжвідом. темат. наук. зб. "Вет. медицина України". Харків, 2001. Т. 1, № 79. С. 15–18.
2. Nosal P., Petryszak A., Nowosad B. Some aspects of nematode infection in pigs from small herds. Pol. J. Vet. Sci. 2008. Vol. 3. P. 219–223.
3. Артеменко Л.П. Аскароз – небезпечна інвазія у свиней. Сучасна ветеринарна медицина. 2011. №4. С.48–52.
4. Ceballos L., Moreno L., Torrado J. Exploring fl ubendazole formulation for use in swine. Vet. Res. 2012. Vol. 8. 8 p.
5. Васильева В.А., Малахов Н.В. Борьба с нематодозами свиней в условиях РМ. Ветеринария с.-х. животных. 2010. № 8. С. 37–40.

6. Мазнев Н. И. Золотая книга лекарственных растений. 15-е изд., доп. М.: ООО «ИД РИПОЛ Классик», ООО Издательство «ДОМ. XXI век», 2008. 621 с

7. Чухно Т. Большая энциклопедия лекарственных растений. М.: Эксмо, 2007. 1024 с.

УДК 619:616.995.429.1:636.7

РЕШЕТНИЮК А.В., магістрантка

Науковий керівник – **АВРАМЕНКО Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

parazutologiya@btsau.ua

РАЦІОНАЛЬНЕ ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ДЕМОДЕКОЗУ

Демодекоз – акарозна хвороба розповсюджена серед домашніх та бродячих собак. Її лікування тривале та різнобічне. Метою роботи було вивчення раціонального лікування собак за демодекозу смт. Казанка. Експеримент проводили у клініці Казанківської РДЛВМ. Розглядали лікування десяти різнопорідних собак. Їх оозділили на дві групи по 5 голів у кожній. Тваринам першої групи застосовували Аміт форте., а другої – Амітразин Плюс, згідно інструкції. Усім собакам вводили імуномодулятор анфлурон. Дослід тривав 30 днів. Встановили вищу акарицидну дію комплексного препарату Амітразин Плюс.

Ключові слова: демодекоз собак, препарати Аміт форте та Амітразину Плюс, вітальні методи мікроскопії, раціональне лікування.

Собаківництво має велике значення для спорту, побуту, армії, лікування тощо. У зв'язку з цим здоров'я тварин є надзвичайно важливим фактором. Скупчення собак на обмеженій території, розповсюдження бродячих тварин сприяє розвитку хвороб. Зокрема, інвазійне захворювання демодекоз на сьогодні має тенденцію до поширення [1-3]. Раціональне лікування хворих на демодекоз різнобічне. Включає етіотропну, симптоматичну та патогенетичну терапію [4,5]. Вона включає широкий арсенал ліків [6]. Тому розробка дієвих схем лікування та профілактики лишаються актуальними.

Метою нашої роботи було обґрунтування раціонального лікування демодекозу собак.. Його впровадження у практику смт. Казанка.

Основою роботи були матеріали Казанківської районної державної лікарні ветеринарної медицини Миколаївської області.

Для визначення ефективних методів лікування хвороби використовували етіотропну та патогенетичну терапію.

Об'єкт досліджень: собаки, хворі на демодекоз, кліщі *Demodex canis*, препарати «Аміт - форте» та «Амітразин Плюс».

Предмет досліджень: епізоотологія демодекозу собак; клініка та діагностика хвороби; порівняльна ефективність схем лікування.

Методи досліджень: Епізоотологічні. Вивчення сезонної, вікової, породної та статеві особливості захворюваності.

Клінічні - анамнез та огляд за загально прийнятою методикою.

Лабораторні: дослідження зішкребів шкіри та статистичні.

Вивчаючи демодекоз, проаналізували показники журналів реєстрації хворих тварин Казанківської РДЛВМ. Звернули увагу на 2018 – 2019 роки. Поширення хвороби становило 2,5% від загального числа інвазійних хвороб собак. Тварини віком до 3 років переважно уражались демодекозом. З них у віці до 12 місяців було 63%. Сприйнятливішими виявилися чистопородні собаки – 85,7%. Більш схильними до прояву хвороби були короткошерсті собаки – 64%. Найпоширенішою вважалась локалізована форма демодекозу (67,3%), з перевагою лускатого перебігу (56,8%).

При захворюванні виділяли окремі зони ураження. Найчастішою локалізацією була шкіра голови – 43%. Меншу частку складала дорсальна поверхня – 28,4 % та передня частина тіла – 23,5%).